

Бекітемін:

«Еркетай» бебекжайы»

КМҚК директоры

Жеке / О.С.Канжигалина

«3 » 10 2022ж.

**ЛАУАЗЫМДЫҚ НҰСҚАУЛЫҚ
МЕКТЕПКЕ ДЕЙІНГІ ТӘРБИЕ ЖӘНЕ ОҚЫТУ ҰЙЫМЫНЫң
ПЕДАГОГ-ПСИХОЛОГЫ**

1. Жалпы ережелер

1.1. Осы лауазымдық нұсқаулық: Қазақстан Республикасының "Білім туралы" Заны, Қазақстан Республикасының Еңбек Кодексі, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 13.07.2009 жылғы № 338 бүйрөгімен бекітілген Педагог қызметкерлер лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары негізінде өзірленді.

1.2. Нұсқаушыны МДББҰ директоры қызметке тағайындауды және қызметтен босатады. Педагог-психологтың демалысы мен уақытша еңбекке жарамсыздығы кезеңінде оның міндеттері басқа нұсқаушыға жүктелуі мүмкін. Мұндай жағдайларда міндеттерді уақытша атқару МДББҰ директорының еңбек туралы заңнама талаптарын сақтай отырып шығарған бүйрөгі негізінде жүзеге асырылады.

1.3. Педагог-психолог МДББҰ басшысына тікелей бағынады.

2. Білуге тиіс:

Қазақстан Республикасының Конституциясы, Қазақстан Республикасының Еңбек кодексі, Қазақстан Республикасының "Білім туралы", "Кемтар балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы", "Қазақстан Республикасындағы Баланың құқықтары туралы", "Қазақстан Республикасындағы тілдер туралы", "Сыбайллас жемқорлықта қарсы күрес туралы", "Неке және отбасы туралы" Зандары және Қазақстан Республикасының Білім беру мәселелері, Жалпы психология, педагогикалық психология және жалпы педагогика, тұлғалық психология, дифференциалдық психология, балалар және жас психологиясы, Әлеуметтік психология, медициналық психология, балалар нейропсихологиясы, Патопсихология, психосоматика, Дефектология, психотерапия, Психодиагностика негіздері, Психологиялық кеңес беру және психопрофилактика, белсенді оқыту әдістері, қарым-қатынастың әлеуметтік-психологиялық тренингі, жеке және топтық кәсіби кеңес берудің заманауи әдістері, баланың қалыпты және аномальді дамуын диагностикалау және түзету, еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы және өртке қарсы қорғау қағидалары мен нормалары, санитариялық қағидалар.

**2019 жылғы 27 желтоқсандағы № 293-VI" педагог мәртебесі туралы " ҚР
Заңына сәйкес**

3.Педагогтың міндеттері

Педагог міндетті:

3.1 өз қызметінде тиісті кәсіби құзыреттерді менгеру;

- 3.2 оқыту мен тәрбиелеудің педагогикалық қағидаттарын сақтау, оқыту мен тәрбиелеудің сапасын мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарында көзделген талаптардан төмен емес деңгейде қамтамасыз ету;
- 3.3 өзінің кәсіби шеберлігін, зерттеу, зияткерлік және шығармашылық деңгейін үздіксіз жетілдіру, оның ішінде кемінде бес жылда бір рет біліктілік санаты деңгейін арттыру (растай);
- 3.4 педагогикалық этиканы сақтау;
- 3.5 Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен міндетті мерзімдік медициналық тексеруден өту;
- 3.6 білім алушылардың, тәрбиеленушілердің және олардың ата-аналарының немесе өзге де заңды өкілдерінің ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеу;
- 3.7 балаларды занға, адамның және азаматтың құқықтарына, бостандықтарына, ата-аналарына, үлкендеріне, отбасылық, тарихи және мәдени құндылықтарға, мемлекеттік рәміздерге құрмет, жоғары адамгершілік, патриотизм, қоршаған ортаға ұқыпты қарау рухында тәрбиелеу;
- 3.8 білім алушылар мен тәрбиеленушілердің өмірлік дағдыларын, құзыреттерін, дербестігін, шығармашылық қабілеттерін дамыту және салауатты өмір салты мәдениетін қалыптастыру;
- 3.9 өмірлік қыын жағдайда жүрген баланы анықтау фактілері туралы білім беру үйымының басшылығына дереу хабарлау;
- 3.10 құқық қорғау органдарына және білім беру үйымының басшылығына Қылмыстық не әкімшілік құқық бұзушылық белгілері бар, оның ішінде білім беру үйымынан тыс жерде кәсіптік қызметіне байланысты өзіне белгілі болған әрекеттерді (әрекетсіздікті) кәмелетке толмағандардың жасау немесе оларға қатысты жасалу фактілері туралы дереу хабарлау;
- 3.11 білім алушылар мен тәрбиеленушілерді оқыту және тәрбиелеу мәселелері бойынша ата-аналарға немесе өзге де заңды өкілдерге консультация беру.

2. Педагог білім беру процесін саяси үгіттеу, білім алушылар мен тәрбиеленушілерді саяси, діни немесе өзге де нағымдарды қабылдауға не олардан бас тартуға мәжбүрлеу үшін, әлеуметтік, нәсілдік, ұлттық немесе діни алауыздықты қоздыру үшін, азаматтардың әлеуметтік, нәсілдік, ұлттық, діни немесе тілдік тиесілілігі, діни немесе тілдік қатыстылығы, олардың дінге көзқарасы белгісі бойынша айрықшалығын, артықшылығын не кемдігін насиҳаттайтын үгіттеу үшін, оның ішінде білім алушыларға тарихи, ұлттық немесе діни нағым-сенімдер туралы, сондай-ақ білім алушыларды Қазақстан Республикасының Конституциясына және Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келетін іс-әрекеттерге итермелеу.

3. Педагог "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-кимыл туралы" Қазақстан Республикасының Заңы шеңберінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-кимыл бойынша шаралар қабылдайды және өз құзыреті шегінде қоғамда сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілікті көрсететін құндылықтар жүйесін сақтау және нығайту бойынша қызметті жүзеге асырады.

3. Негізгі міндеттері.

3.1. Мектеп жасына дейінгі балалардың психологиялық және әлеуметтік салауаттылығын сақтауға және түзетуге бағытталған қызметті жүзеге асырады.

3.2. Баланың құқықтарын қорғау жөніндегі Конвенцияға сәйкес жеке адамның құқықтарын қорғауға жәрдемдеседі. Білім беру үйымының әлеуметтік саласын үйлестіруге ықпал етеді және әлеуметтік бейімсіздіктің туындауының алдын алу бойынша алдын алу іс-шараларын жүзеге асырады.

3.3. Мектеп жасына дейінгі балалардың жеке басының дамуына кедергі келтіретін факторларды анықтайды және әртүрлі психологиялық (психокоррекциялық, оңалту және консультациялық) көмек көрсету бойынша шаралар қабылдайды. Мектеп жасына дейінгі балаларға, ата-аналарға немесе оларды ауыстыратын тұлғаларға психологиялық бағыттағы мәселелерді шешуде педагогикалық ұжымға көмек көрсетеді. Әртүрлі бейіндегі және арналымдағы психологиялық диагностиканы жүргізеді.

3.4. Педагогикалық ұжымды, сондай-ақ ата-аналарды немесе оларды алмастыратын тұлғаларды мектеп жасына дейінгі балалардың жеке және әлеуметтік даму проблемаларына бағдарлау мақсатында зерттеу жұмыстарының материалдары бойынша психологиялық-педагогикалық қорытындылар жасайды. Белгіленген нысан бойынша құжаттаманы жүргізеді және оны мақсаты бойынша пайдаланады.

3.4. Мектеп жасына дейінгі балалардың жеке және жыныстық-жас ерекшеліктерін ескере отырып, білім беру қызметінің дамыту және түзету бағдарламаларын жоспарлауға және әзірлеуге катысады, олардың өмірдің өзін-өзі анықтаудың әртүрлі жағдайларында бағдарлауға дайындығын дамытуға ықпал етеді. Мектепке дейінгі жастағы шығармашылық дарынды балаларға психологиялық қолдау көрсетеді, олардың дамуына ықпал етеді.

3.5. Педагогикалық, әдістемелік кеңестердің жұмысына, ата-аналар жиналыстарын, сауықтыру, тәрбиелеу және білім беру үйымының жұмыс жоспарында көзделген басқа да іс-шараларды өткізу жөніндегі жұмысқа катысады. Компьютерлік кәсіби деңгейін арттырады. Тәрбие-білім беру процесінде балалардың өмірін, денсаулығын және құқықтарын қорғауды қамтамасыз етеді. Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы және өртке қарсы қорғау ережелері мен нормаларын орындаиды.

3.6. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-кимыл субъектілерінің алды алу шаралары жүйесін әзірлеу және енгізу жолымен сыбайлас сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды зерделеуді, анықтауды, шектеуді және болдырмауды жүзеге асырады.

3.7. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметіне мынадай функцияларды жүктеу ұсынылады:

- 1) квазимемлекеттік сектор субъектісінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-кимыл мәселелері бойынша ішкі құжаттарды әзірлеу
- 2) сыбайлас жемқорлыққа қарсы комитет саласындағы стандарттар мен саясатты әзірлеу және өзектендір
- 3) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-кимыл және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру мәселелері бойынша түсіндіру іс-шараларын жүргізу
- 4) мұдделер қақтығысын анықтау, мониторингілеу және реттеу бойынша шаралар қабылдау

- 5) мемлекеттік функцияларды орындауға үәкілеттік берілген адамдарға тенестірлген адамдар санатына жататын квазимемлекеттік сектор субъектісі қызметкерлерінің заңдарға сәйкес сыйбайлас жемқорлыққа карсы шектеулерді сақтауы тұрғысынан мониторинг жүргізу
- 6) корпоративтік этикалық құндылықтарды дамыту
- 7) квазимемлекеттік сектор субъектісі қызметкерлерінің сыйбайлас жемқорлыққа карсы заңнаманы, сондай-ақ корпоративтік Өдеп кодексін (болған жағдайда) сақтауын бақылау
- 8) азаматтық және бизнес-қоғамдастық институттарының өкілдерін тарта отырып, Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сыйбайлас жемқорлыққа карсы іс-қимыл агенттігі Төрағасының 2016 жылғы 19 қазандығы № 12 "сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидаларын бекіту туралы" бұйрығына сәйкес сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу
- 9) сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне жүргізілген ішкі талдау нәтижелері туралы ақпаратты жария ашуды қамтамасыз ету
- 10) сыйбайлас жемқорлық және/немесе оған қатысу фактілері туралы өтініштер (шағымдар) негізінде қызметтік тексерулер жүргізу
- 11) квазимемлекеттік сектор субъектісінің қызметінде сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін тәмендету бойынша жұмысты үйлестіру
- 12) квазимемлекеттік сектор субъектісінің қызметіндегі сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне сыртқы талдау жүргізу кезінде сыйбайлас жемқорлыққа карсы іс-қимыл жөніндегі үәкілетті органға жәрдем көрсету
- 13) сыйбайлас жемқорлыққа карсы заңнамадағы, сыйбайлас жемқорлыққа байланысты істер бойынша сот практикасындағы өзгерістерді мониторингтеу және талдау
- 14) квазимемлекеттік сектор субъектісі жасасатын азаматтық құқықтық шарттарға, оның ішінде сатып алу туралы шарттарға міндетті заңнаманы, іскерлік этика мен парасаттылықты, адал бәсекелестік қағидаттарын көздейтін ережелерді енгізуі қамтамасыз ету.

4. Құқық.

Педагог-психолог құқығы бар:

- 4.1. МДББҰ жарғысында белгіленген тәртіппен МДББҰ-ны басқаруга қатысу.
- 4.2. Кәсіби ар-намысы мен қадір-қасиетін қоргауға.
- 4.3. Шағымдармен және оның жұмысына баға беретін басқа да құжаттармен танысу, олар бойынша түсініктемелер беру.
- 4.4. Мұғалімнің кәсіби әдеп нормаларын бұзыуна байланысты тәртіптік (қызметтік) тергеп-тексеру жүргізілген жағдайда өз мүдделерін дербес және (немесе) өкіл, оның ішінде адвокат арқылы қоргау.
- 4.5. Заңмен көзделген жағдайларды қоспағанда, тәртіптік (қызметтік) тергеудің құпиялышына.
- 4.6. Біліктілікті арттыру.
- 4.7. Тиісті біліктілік санатына еркіті негізде атtestатталуға және оны атtestаттаудан сәтті өткен жағдайда алуға құқылы.

5. Жауапкершілік.

Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен педагог-психолог:

- психолог.

5.1. Оку жоспарына және оку процесінің кестесіне сәйкес білім беру бағдарламаларын толық көлемде іске асырмау.

5.2. Білім беру процесі кезіндегі балалардың өмірі мен денсаулығы.

5.3. МДББҰ Жарғысы мен ішкі еңбек тәртібі ережелерін, МДББҰ директорының заңды өкімдерін және өзге де жергілікті нормативтік актілерді, осы Нұсқаулықта белгіленген лауазымдық міндеттерді дәлелді себептерсіз орындағаны немесе тиісінше орындағаны үшін.

5.3. Өзінің лауазымдық міндеттерін орындауға (орындауда) байланысты білім беру процесіне дейін немесе қатысушыларға кінәлі залал келтіргені үшін нұсқаушы Еңбек және (немесе) азаматтық заңнамада белгіленген тәртіппен және шектерде материалдық жауаптылықта болады.

Нұсқаулықпен таныстым) 001 03.10.2022 Салтанат Фаршамыл
(күні, қолы)